

okullarınca belge (tasdikname) verilme-
te ve bu belge ile öğrenci okulun devamlı
öğrencisi olmak hakkını kaybeder.

Askerlik Kanununun 2850 ve 3920
sayılı kanunlarla tadil edilen 35. maddede
1. fıkrasındaki (son yoklama sırasında
aşağıda gösterilen sebeplerle askerlik ya-
pamıyacakları anlaşılanların muamele ve
muayeneleri ertesi seneye bırakılır.) hük-
müne göre son yoklama sırasında 35 nci
madde (C) sıkrasında tadat edilen okul-
larda tahsilde bulunduğu anlaşılanların
ertesi seneye terk edilmesi, bu okullardan
birinde tahsilde bulundukları veya aynı
sınıfta iki sene üstüste kalmış oldukların-
da kendilerine tasdikname verilerek okul-
dan ayrılmış oldukları anlaşılanların
da asker edilmesi gerekir. Kanun
vazihuna göre tahsil bakımından va-
tandaşlar hakkında yapılacak muamele,
vatandaşın son yoklama sırasındaki duru-
mudur. Son yoklama sırasında kanunda
tadit edilen herhangi bir okulun devamlı
öğrencisi olduğuna dair belge ibraz eden-
ler aynı sınıfta üstüste iki sene kalmamak
şartıyla 29 yaşına kadar ertesi seneye terk
edilirler, son yoklama sırasında bu okul-
lardan birisinde tahsilde bulunduğu anlaşı-
lanlarla aynı sınıfta iki sene üstüste kal-
mış olduğundan okuldaki tasdikname ile
uzaklaştırılmış olduğundan bir okulun de-
vamlı öğrencisi olduğuna dair belge getir-
memiş olanların da asker edilmesi gerekir.

Buna göre 1956 yılı Ocak ayı birinci
günü askerlik çağına giren ve lisenin de-
vamlı öğrencisi bulunan bir vatandaş Ha-
ziran 1956 ayında yapılan imtihan netice-
sinde sınıfta kalmış ve aynı sınıfta kalma
durumu ikinci defa vâki olmuş ise, okul
idaresince kendisine tasdikname verilerek
okulun devamlı öğrencisi olmak hakkının
kaybedeceğinden bu durumda bulunan öğ-
renci 1-Temmüz-1956 — 31-Ekim-1956

tarihleri arasında yapılacak son yoklama-
larda bir okula devam etmekte olduğuna
dair Askerlik Meclisine belge ibraz ede-
miyeceğinden asker edilmesi gerektir.)
diye muharrer bulunmaktadır.

Gereği konuşulup düşünüldü:

1111 sayılı Askerlik Mükellefiyeti
Kanununun 35 inci maddesinin ilk fıkrası-
nda; son yoklama sırasında bu maddede
gösterilen sebeplerle askerlik yapamıya-
cakları anlaşılanların muamele ve muaye-
nelerinin ertesi seneye bırakılacağı ve
aynı maddenin C fıkrasında da (... Mek-
teplerde okumakta oldukları anlaşılanlar)
rın bu hükümden faydalanacakları açık-
landıktan sonra bu fıkranın müterize için-
deki kısmında; iki sene üstüste sınıf ge-
çemiyenlerin ertesi seneye bırakılmayıp
asker edilecekleri tasrih olunmuştur.
Müterize içindeki kısmın sonunda da
talebin derslerine muntazaman devam
etmeleri şartıyla hangi işlerle istigalleri-
nin tecillerine mani teşkil etmiyeceği gös-
terilmiştir.

Askerlik mükellefiyeti çağ dışındaki
başarısızlığın askerlik mükellefiyetini alâ-
kadar edemeyeceği düşüncesiyle mükellefi-
yet çağından evvel başlayan ve mükellefi-
yet yılında devam eden bir ders yılında
talebin muvaffakiyetsizliği halinde bu-
nu intaç eden sebeplerin mükellefiyet ça-
ğından evvelki tedrisat günlerinde
tebeyyün etmeğe başladığı mütâ-
lâasına dayanarak bu hükmün an-
cak mükellefiyet çağından sonra
iki tam tedris yılında sınıf geçmemiş
olan talebeye hasrı lüzum geleceği sure-
tindeki nokta nazara iştirak edilememek-
te ve zira her şeyden evvel maddenin as-
kerlik mükellefinin son yoklama sırasın-
daki durumunu istihdaf eden mutlak hük-
mü buna müsait bulunmamaktadır. Bun-
dan başka iki sene üstüste sınıfta kalan

talebeye belge verildiğine ve belge alan
talebe, okulun devamlı öğrencisi olmak
vasfını da kaybederek ancak kendi sınıf
arkadaşlarından bir sene sonrası için o sı-
nıf imtihanına dışarıdan girme hakkını
haiz bulunduğuna göre okula devam mec-
buriyetinde olmayan böyle bir talebin bu
maddeye tevfiқан tecili de bahis konusu
olmamak lâzımgelir. Kaldı ki, iki sene üst-
üste sınıfta kalan öğrencilerin üstüste sı-
nıfta kaldıkları senelerin kısmen veya ta-
mamen askerlik mükellefiyeti çağında ol-
malarına göre ayrı ayrı muameleye tâbi
tutulmalarının; bunlar arasında icabı ol-
mayan bir eşitsizlik tevliidine yol açacağı
şüphesizdir.

Yukarıda yazılı sebeplere binaen son
yoklama sırasında üstüste iki sene sınıfta
kaldıkları anlaşılan talebinin sınıfta kal-
dıkları ders yılının kısmen askerlik mü-
kellefiyeti çağ dışı olup olmadığı ara-
ştırılmaksızın asker edilmeleri şeklin-
deki görüşün kanun metin ve maksadına
uygun bulunduğuna 28/2/1957 tarihinde
ittifakla karar verildi.

Reis Aza
C. Yorulmaz R. Üngör
İmza İmza
Aza Aza
Y. Ayten M. Yiğiter
İmza İmza

Aza

Ş. Esmerer

İmza

Yüksek Reisliğe sunuldu.

Aslı gibidir. c. 50 m.
Kol. Bnb. U. H.
İmza 3/4/1957
U. H.
57/861

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜ-
DÜRLÜĞÜNE HER HAFTA PA-
ZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR
İLKİLİ MAKAM VE MÖSESSE-
LERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C. MAARİF VEKÂLETİ TEBLİĞLER DERGİSİ

9 ARALIK 1957

SAYI: 985

CİLT: 20

Tahim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar s: 269
Karar t: 23-11-1957

ÖZET:

Lise ve Ortaokullar
Sınıf Geçme ve İmti-
han Yönetmeliğinde
yapılan değişiklikler
h.

"Lise ve Ortaokullar Sınıf Geçme ve
İmtihan Yönetmeliği" nin, 1952 tarihinden
bu yana muhtelif dikkate alınmak suretiyle ha-
zırlanmış olan yeni şeklinin bağlı örneğine
göre kabulü hususunun Vekâlet Yüksek
Makamının tasvibine arzı kararlaştırıldı.

Uygundur.

23-11-1957

Maarif Vekili

Tevfik İleri

ORTAOKUL VE LİSELERİN SINIF
GEÇME, DEVLET ORTAOKUL VE
DEVLET LİSE İMTİHANLARI
YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Maddeler

Madde 1 — Her öğrencinin göstere-
ceği başarı:

a) Öğretmen tarafından yapılacak de-
vamlı bir kontrolla bundan elde edilen ka-
naat,

b) Aşağıda gösterilen hal ve şekiller-
de yapılacak imtihanlarla belirtilir.

Gerek devamlı kontrollarda, gerekse
kanaat notunun takdirinde ve imtihanlar-
da, öğrencinin edindiği bilgileri benimseyip
benimsemediği ve bunları uygulamak kud-
retinde olup olmadığı aramır. Dikkat edi-
lecek mühim nokta öğrencinin ezberciliğe
düşmemesidir.

Madde 2 — Ortaokullarla liselerin bi-
rinci, ikinci sınıflarında bulunan öğrenci-
ler aşağıda gösterildiği üzere kanaat not-
ları esas tutularak sınıf geçerler.

Madde 3 — Ortaokullarla liselerin son
sınıflarında bulunan öğrenciler kanaat
notlarıyla Devlet Ortaokul veya Devlet Li-
se imtihanlarında kazandıkları notlar esas
tutulurak sınıf geçerler ve okulu bitirirler.

Madde 4 — Kaldırılmıştır.

Madde 5 — Ders yılı içinde öğretme-
nin devamlı kontrolü altında bulunan öğ-
renciye verilecek kanaat notu:

a) Ders sırasında yapılacak müzakere-
lerde;

b) Zamana belli edilmeden yapılan ya-
zılı yoklamalarda;

c) Okulda ve okul dışında yapılmak
üzere verilen her türlü iş ve vazifelerde.

Öğrencinin elde ettiği başarı göz
önünde tutularak ve bir kanaat notu döne-
mi çalışmalarının bileşkesi olarak takdir e-
dilmekle beraber, her dersin o yıl içinde öğ-
rencileri ulaştırmayı hedef tuttuğu umumi

bilgi seviyesi ve formasyon dikkate alınır.

Kanaat notu, öğrencinin bir dönemde
aldığı notların basit bir ortalaması olma-
makla beraber onlara dayanmalı ve onlar-
la izah edilebilmelidir.

Madde 6 — Okulda ve evde yaptırıl-
cak vazifelerin öğrenciyi bunaltacak şekil-
de bir araya toplanmaması için, sınıf öğ-
retmenleri aralarında işbirliği yaparlar ve
okul müdürü bu iş birliğini düzenler.

Madde 7 — Her öğretmen öğrencilere
vereceği kanaat notlarına esas olmak üze-
re bir cep not defteri tutacak ve bu defte-
re 5 inci maddede gösterilen notları ayrı
ayrı yazacaktır.

Her öğretmen, bu cep not defterini
okul idaresine vereceği cetveller için esas
olarak kullanacağı gibi, istenildiği zaman
okul müdürüne veya denetleme yetkisi
olanlara da göstermekle ödevlidir.

Madde 8 — İmtihan şekilleri şunlar-
dır:

a) Bütünleme ve engel imtihanları;
b) Devlet ortaokul imtihanı;
c) Devlet lise imtihanı.

Madde 9 — İmtihanlar bu yönetme-
likte belli edildiği üzere yazılı veya sözlü
olarak yapılır.

Madde 10 — Yazılı imtihanlarda öğ-
renciler, Vekâlet tarafından hazırlanmış
okullara gönderilen kâğıtları üzerlerinde
yazılı kayıtlara göre, kullanacaklardır.

Madde 11 — Yazılı imtihanlarda kop-
ye yapanları veya yapılmasına yardım
edenler hemen imtihan salonundan çıkarıl-
ırlar. Bu gibiler bu dersin imtihanını baş-
şaramamış sayılırlar. Kopya yapanlar ve-
ya yapılmasına yardım edenler hemen im-
tihan salonundan çıkarılırlar. Bu gibiler,
bu dersin imtihanını başşaramamış sayılı-
rlar. Yapma veya yaptırmaları tekrerrür
ederse o imtihan döneminde ilgililer bütün
derslerden başşaramamış sayılırlar.

Kopye yapan öğrenci hakkında ayrıca
disiplin yönetmeliğinin bu husustaki hük-
mü uygulanır.

Madde 12 —

1 — Devlet ortaokul imtihanlarını
yapacak komisyonlar, tek okulu bulunan
yerde okul müdürü, müteaddit okulu bu-
lunan yerlerde okul müdürleri, Vilâyet
merkezinde ise Maarif Müdürünün başkan-
lığında toplanacak okul müdürleri tarafın-
dan;

2 — Devlet lise imtihanını yapacak
komisyonlar bir lisesi bulunan yerde ma-
arif müdürüyle okul müdürü, birden fazla
lisesi bulunan yerlerde maarif müdürünün
başkanlığında okul müdürleri tarafından
İmtihandan bir hafta önce tâyin ve
tesbit edilir.

İmtihan komisyonu listeleri maarif mü-
dürliklerince tetkik ve tasdik edilir. Bu
komisyonlar dersin öğretmenleriyle en az
iki ayırtmadan teşekkül eder. İmtihan Ko-

misyonu listelerinin bir örneği Vekâlete
gönderilir.

Fili olarak öğretmenlik etmiyen-
ler ayırtman olamazlar, imtihanları yapacak
komisyonların üyeleri imtihanı yapılan
dersle ilgileri gözönüne alınarak seçilme-
lidir.

İmtihanları yapacak imtihan komis-
yonları imtihanların başşangından bir gün
önce toplanarak yönetmelik hükümlerine
göre imtihana ait tefarruâtı görüşüp ka-
rarlaştırırlar.

3 — Ara sınıfların bütünleme ve engel
imtihanları dersin öğretmeni ile okul mü-
dürünün seçeceği en az bir ayırtman tara-
fından yapılır.

Madde 13 — Sözlü imtihan odasına
giren öğrenciye imtihan Komisyonu uygun
gördüğü soruları yazdırır. Veya yazılı ola-
rak verir. Her öğrenciye sorular verildik-
ten sonra düşünmek için 10 dakikalık bir
zaman bırakılır. Bir öğrenci cevaplarını
verirken, içeriye alınan ikinci öğrenci ken-
disine verilen soruların cevaplarını düşü-
nür. Soruların cevaplarını tasarlarken öğ-
rencinin bir kâğıda not almasına müsade
edilir.

Madde 14 — Soruların açık ve anlaşı-
lır bir şekilde olması gerektir. Öğretmen ve
ayırtmanlar öğrenciye verdikleri soruların
cevabını sezdirecek, öğrenciyi şaşşırtacak,
kıracak ve korkutacak sözlerden ve hare-
ketlerden sakınmalıdırlar. Sözlü imtihan
sırasında, öğrenci cevap verirken sözü ke-
silmiyecektir. Ancak öğrencinin verdiği
cevaplarda açıklatılacak noktalar bulunursa
o noktalar sorulur.

Madde 15 — Sözlü imtihanlara sabah-
leyin sekizde başşlanır. 12 den 13.30 a ka-
dar ara verilir. 13.30 dan 19.30 a kadar im-
tihan yapılır. 19.30 dan sonra imtihan ya-
pılmaz. Ancak, saat 19.30 da imthandan
arta kalan öğrenci sayısı sınıf mevcudu-
nun onda birinden çok değilse, kalan öğ-
rencilerin imtihanlarının o gün bitirilmesi
için bu süre uzatılır. Arta kalan öğrenci
sayısı sınıf mevcudunun onda birinden çok
ise imtihan ertesi güne bırakılır.

Okul idaresinin göstereceği mucip se-
bepler Valilikçe yerinde görüldüğü takdir-
de sözlü imtihanlara en geç saat dokuzda
başşlanabilir.

Madde 16 — Notların takdirine imti-
han komisyonu üyelerinden başka hiç kim-
se karışamaz. Öğretmen ile ayırtmanlar
aralarında anlaşarak not verirler. Not tak-
dirinde anlaşmazlık olursa üyeler notlarını
ayrı ayrı verirler. Bu notlarla mucip se-
bepleri bir tutanak halinde tesbit edilerek
not cetveline eklenir. Bu suretle ayrı ayrı
verilen notların ortalaması öğrencinin im-
tihan notu olarak cetvele geçirilir. Vekâ-
let müfettişleri veya okulu denetleme yet-
kisi olanlar, imtihan komisyonunun verdi-
ği notu yerinde görmez veya verilen not-

lar arasında büyük farklar bulursa imtihanı durdurup, gerekli tedbirleri alır ve olayı gerekeceyle hemen Vailiğe haber verirler.

Madde 17 — İmtihan odasına okul müdürü ve müdür yardımcısı ile okulu denetleme yetkisi olanlardan başka kimse giremez.

Madde 18 — Kanaat ve imtihan notları on esası üzerine verilir. Bunların değerleri aşağıda gösterilmiştir.

- 10 — 9 = Pek iyi (ortanın çok üstünde)
- 8 — 7 = İyi (ortanın üstünde)
- 6 — 5 = Orta (orta)
- 4 — 3 = Zayıf (ortanın altında)
- 2 — 1 = Pek zayıf (ortanın çok altında)
- 0 = Boş

Madde 19 — Öğrenciyi kesirli not verilemez. Notların ortalaması alınırken çıkan yarım ve yarımdan büyük olan kesirler bir sayılır. Yarımdan küçük olan kesirler dikkate alınmaz.

Madde 20 — Kaldırılmıştır.

Madde 21 — Ortaokul ve liselerde öğrenciler okula devam mecburdurlar. Ders yılının süresi, derslere başlandığı günden derslerin keşidığı güne kadar okulun açık bulunduğu günler sayılarak hesaplanır. Ara verme günleri ve her ne sebeple olursa olsun okulun açık bulunmadığı günler hesaba katılmaz. Bir ders yılı içinde otuz gün okula devam etmeyen öğrenci, kanaat notları ne olursa olsun başarısız sayılarak sınıfta bırakılır. Ancak:

Yatakta tedavi ve ameliyatı gerektirmiş bulunan bir hastalıktan dolayı devam süresini doldurmayan öğrenci:

- 1) Gidış notu kırmamış olmak;
  - 2) Devam süresinin hiç değişse üçte ikisini doldurmuş ve iki kanaat notu almış olmak;
  - 3) Hastalığı resmi bir makamdan zamanında ve usulüne göre alınan bir rapora bağlanmış olmak;
  - 4) Çalışkanlığına sınıf öğretmenleri kurulunca kanaat getirilmiş bulunmak
- Şartıyla, devam süresini dolduran öğrenci gibi işlem görür. Bunlardan bütünlemeye bırakılanlar imtihana girip girmemekte serbesttirler. Fakat girip de kazanamayanlar o yıla ait okuma hakkını kullanmış sayılırlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Devamlı Kontrol ve Kanaat Notu

Madde 22 — Ders yılı. Ortaokullarla liselerin bütün sınıflarında iki kanaat dönemine ayrılır:

- a) Birinci dönem, ders yılı başından 31 Ocak akşamına kadar;
- b) İkinci dönem 16 Şubat sabahından 31 Mayıs akşamına kadar sürer.

Madde 23 — Her öğretmen kendi okutduğu dersten her öğrenciyi 5 inci maddede gösterilen esaslara göre, her kanaat notu dönemine mahsus bir kanaat notu verir. Öğrencilerin birinci kanaat notları 25 Ocak akşamı, ikinci kanaat notları da 31 Mayıs akşamı idareye verilir.

Kanaat notu cetvelinde bir öğrencinin o dönem içinde ve beşinci madde hükümlerine göre müzakere ve vazifeler karşılığı olarak aldığı notlar da ayrı ayrı gösterilir.

Madde 24 — Kanaat notu, bir sınıfın müfredat programına göre okutulan her ders için verilir.

Madde 25 — Askerlik derslerinin kanaat notlarıyla imtihanları, yönetmeliğine göre verilir ve yapılır.

Madde 26 — Ortaokullarda Türkçe dersinin kanaat notu, okuma, dinbilgisi, yazma, inşaat ve imza için verilen notların bir bileşkesi olarak takdir edilir. Liselerde Türk Dil ve Edebiyatı dersi için ayrı, Türkçe kompozisyon için ayrı notlar verilir. Kompozisyon dersinin sözlü ve yazılı çalışmalarında öğrencinin şahsiyeti bir bütün olarak ele alınır ve başarıları tek bir nota ifade edilir.

Madde 27 — Sağlık halleri veya beden arızaları, dolayısıyla beden eğitimi dersine giremeyecek bir durumda olan öğrenciler, özetlerine göre bu dersten ayrıkt tutulurlar.

Bu gibi öğrenciler okul hekimleri tarafından ve okul hekimli olmayan yerlerde okul idaresinin göstereceği resmi bir hekim tarafından muayene edilerek rapor alınıp mecburdurlar.

Herhangi bir beden kusuru veya arızası dolayısıyla sesleri tegannıye elverişli olmayan öğrenciler okul hekimli ve okul hekimli olmayan yerlerde okul idaresinin göstereceği resmi bir hekim ile müzik öğretmeni tarafından, tesbit edilirler. Bu gibiler müzik derslerinden yalnız nazari bilgilerden kanaat notu alır ve imtihana tabi tutulurlar.

Madde 28 — Başka bir okula nakleden öğrencinin nakil kağıdında kanaat notları gösterilir. Nakil, bir kanaat notu döneminin bitiminden nihayet 20 gün önce yapılmıyorsa öğrencinin o döneme mahsus kanaat notları da tesbit edilerek nakil kağıdına geçirilir. Daha önce nakleden öğrencinin nakil kağıdına o dönem içinde aldığı müzakere ve yazılı yoklama notları yazılır.

Madde 29 — Her kanaat dönemi için öğrencilere, kazandıkları kanaat notlarıyla beraber devamlarını ve gidışlerini bildiren birer karne verilir.

Birinci karne birinci kanaat döneminin son gününde, ikinci karne ikinci kanaat döneminin bitiminden sonra beş gün içinde verilir. Birinci karneler veliler tarafından imzalandıktan sonra dosyalarında saklanır. İkincilerin geri istemesine lüzum yoktur.

İmtihana ilgili olan öğrencilerin imtihan sonuçları da aynı şekilde velilere tebliğ edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sınıf Geçme

Madde 30 — Ortaokullarla liselerin birinci ve ikinci sınıflarında bulunan öğrencilerin sınıf geçmesi her iki kanaat notu döneminde her ders için verilen kanaat notları ortalamalarının en az beş tutmasıyla olur.

Madde 31 — İkinci kanaat notu döneminin sonunda, ortaokullarla liselerin birinci ve ikinci sınıflarındaki öğrencilerin sınıf geçme durumunu incelemek üzere, sınıf öğretmenleri bir toplantıya çağırılır (*)

Madde 32 — Sınıf öğretmenleri kurulu, okul müdürünün veya o sınıfın öğretmenleri arasından seçeceği bir öğretmen

(*) 24-1-1944 tarih ve 2/87-3 sayılı genelge hükmü uygulanmakta devam olmaktadır (Tebliğler Dergisi, Sayı: 262).

başkanlığı altında, her öğrencinin ayrı ayrı her dersten gösterdiği başarıya nispeten bir bütün olarak, üst sınıfa yapıp yapamayacağı bakımından genel durumunu inceler.

Madde 33 — Bir sınıf öğrencileri hakkında karar verilirken yalnız o sınıfta veya sınıf şubelerine ayrılmış ise o şubede ders okutan öğretmenler oy verir. Okul müdürü de hazır bulunduğu toplantılarda öğrenciler hakkında oy vermeye katılır.

Madde 34 — Sınıf öğretmenleri kurulu, uygun görülmeyen notlar için ders öğretmenin muvafakata alınmak şartıyla öğrenci kenne veya aleyhine görüşüne kararını değiştirir. Böylece ki:

a) Ortaokullarla liselerin birinci ve ikinci sınıflarında birinci kanaat notu döneminde orta ve ortadan yukarı başarı göstererek ikinci kanaat notu döneminde yapılan müzakere ve yazılı yoklamalarda bulunmamış, okulu ve ev vazifelerini yapmış ve çalışmaya yazılı duruma düşmüş bir öğrenci kanaat notlarının ortalamaları geçer derecede de olsa, bu gibi derslerden başarısız sayılır.

b) Birinci kanaat notları ortadan aşağı olan öğrenci ikinci kanaat döneminde öğretmenlerinin takdirini kazanacak derecede ilerli bir başarı göstermiş ve yukarı sınıf derslerini yapacak kadar yetişmiş ise, kanaat notlarının ortalamaları geçer derecede olmasa da bu gibi derslerden başarılı sayılır.

Madde 35 — Kaldırılmıştır.

Madde 36 — Kaldırılmıştır.

Madde 37 — Ortaokullarla liselerin birinci ve ikinci sınıflarında okul idaresince kabul edilen bir engelden dolayı, iki kanaat notu döneminden herhangi birinde kanaat notu almamış olan öğrenci bütün derslerden öğretmenlerinin takdirini kazanacak derecede ilerli bir başarı göstermiş ve yukarı sınıf derslerini yapacak kadar yetişmiş ise, öğretmenler kurulu kararı ile ilgili derslerden başarılı sayılır.

Madde 38 — Sınıf öğretmenleri kurulunca kabul edilmiş olan notlar bir daha değiştirilmez.

Madde 39 — Kaldırılmıştır.

Madde 40 — Ortaokullarla liselerin birinci ve ikinci sınıflarında kanaat notları ortalaması beşten az olan öğrenciler bu derslerden bütünlemeye bırakılırlar. Bütünleme imtihanında iki dersten zayıf not alan öğrenci sınıfta kalır. Yalnız bir dersten zayıf not alan öğrencinin yukarı sınıfa devamına müsaade edilir. Bu gibi öğrenciler kanaat notu dönemleri içinde (Kasım ve Nisan aylarında) okul idarelerinin tesbit edeceği günlerde sorumlu oldukları dersten, yalnız öğretmeni tarafından ve sorumlu olduğu dersin müfredatında bir yoklamaya tabi tutulurlar. Bu yoklamaların herhangi birinde 10 numara esaslı üzerinden geçer derecede not alan öğrenciler sorumluluktan kurtulurlar.

Kasım ve Nisan aylarında yapılan yoklamaların her hangi birinde sorumluluktan kurtulamayan öğrenciler bütünlemeye veya engel imtihanları zamanında ve bu imtihanların şartları içinde yalnız sorumlu oldukları sınıf müfredatına mahsus olmak ve yine müstakilen not takdir edilemek üzere bu dersten imtihan edilirler. Bu im-

tihanlarda geçer derecede not alan öğrenciler sorumluluktan kurtulurlar.

Bütünleme ve engel imtihanlarında da sorumlu bulundukları dersten başarı gösteremiyenler başarısızlıkları bu tek derse inhisar etse bile devam etmekte oldukları inhisar etse bile devam etmekte oldukları üst sınıfta kalmış sayılırlar ve ertesi yıl üst sınıfta kalmış oldukları takdirde sorumlu okula devam ettikleri takdirde sorumlu oldukları dersten yine sorumlu tutulurlar. Bu dersten ikinci yıl da muvaffak olamayanlar belceli duruma düşerler. Sorumlu oldukları derse basadıkları halde başka bir dersten başarı gösteremiyen öğrencilerin yine bir üst sınıfa devamlarına müsaade edilir.

Madde 41 — Bütünleme imtihanları, ertesi ders yılı başında yazılı olarak yapılır. Bütünleme imtihanlarında en az beş numara alanlar o dersten basarmış sayılırlar. Türkçe, Kompozisyon, Yabancı dil, Beden Eğitimi, Müzik, Resim, Bicki, Dikis ve İş bilgisi derslerinden bütünlemeye bırakılmış olan öğrencilerin bütünleme imtihanları ise bu derslerin gereğine göre yapılır. Bütünleme imtihanlarının yapılacağı günler okul idaresine okula ilân edilir.

Madde 42 — Kaldırılmıştır.

Madde 43 — Hastalıkları sebebiyle bütünleme imtihanına girememiş olanlar imtihanından önce, yazı ile, engellerini okul idaresine bildirmeye mecburdurlar. Engelleri okul idaresi tarafından kabul edilene imtihanları, ders yılı başı ile 10 Kasım arasında ve bütünleme imtihanları hükümleri dahilinde yapılır.

Hastalıkları dışında kalan fevkalâde halde ise Vekâletçe itiraz edilecek karara göre hareket edilir.

Okul idaresince kabul edilmiş raporla davalı hastalıkları yüzünden vaktinde engel imtihanına giremeyenler, hastalıkları devam ettiği ve bu hastalıklarını usulüne göre alacakları raporla tevrik ettikleri takdirde son raporda tasvir olunan müddetin bitiminde hemen imtihana alınır.

Engellerini vaktinde haber vermeyenler, engelleri kabul edilmeyenler, engel imtihanına giremeyenler, veya girip de basarmayanlar sınıfta kalırlar.

Madde 44 — Ortaokullarla liselerin birinci ve ikinci sınıflarında üst üste iki yıl sınıfta kalan öğrencilerin, birer belge verilerek suretlerle okulla ilgileri kesilir.

Bu öğrenciler:

a) Aynı cinsten resmi okullara alınmazlar.

b) Yasaları elverişli ise özel okullarda bir yıl daha, kaldıkları sınıfa devam ederler, yahut evlerinde özel olarak çalışırlar.

Bu gibiler ders yılı sonunda Maarif Müdürlüğünün göstereceği resmi bir okulda sınıflarının bütün derslerinden imtihan geçirmeye mecburdurlar. Yaz döneminde başarı gösteremiyenler basarmadıkları derslerin imtihanına güz (engel dahil) döneminde devam ederler. İmtihana başladıkları yılın yaz ve güz dönemlerinde (engel dahil) basarmayanlar bir dersten başarı gösteremiyenler, şartları tasvirlarsa, resmi ve özel okullarda tahsillerine devam etmek hakkını kazanırlar. Birden fazla dersten muvaffak olamayanlar, isterlerse dışarıdan Devlet Ortaokul (Ortaokul öğrencileri) ve

dışarıdan Devlet Lise (Lise öğrencileri) imtihanlarına girebilirler.

Belgeli olarak imtihana giren ve muvaffakiyetlilikleri bir derse inhisar ettiği halde üst sınıfa devam şartlarını taşımayanlar muvaffak olamadıkları bu dersin imtihanına müteakip dönemlerde devam edebilirler.

Mazeretleri yüzünden vaktinde belge imtihanına giremeyenler hakkında 62. maddede hükümleri tatbik olunur.

Ortaokul üçüncü sınıftan belgeli öğrenciler ders yılı sonunda Maarif Müdürlüğünün göstereceği resmi bir okulda okul dışından tahditsiz Devlet ortaokul imtihanına girmeye başlarlar. İmtihan neticesinde basarmayanlar basarmadıkları derslerin sayısını bire indirirler, kayıt ve kabul şartlarını taşımak şartıyla, girilebilen bir üst dereceli okulun birinci sınıfına kaydolunurlar. Lise son sınıftan belgeli öğrencilere gelince: bunlar da ders yılı sonunda maarif müdürlüğünün göstereceği resmi bir okulda okul dışından tahditsiz Devlet Lise imtihanına girerler. Basarmayanlar diplomaları verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Devlet Ortaokul İmtihanı

Madde 45 — Devlet ortaokul imtihanına su şartları tasayanlar girebilirler:

a) Resmi ve Özel Türk okullarının üçüncü sınıflarında bulunanlardan devam durumları yolunda olanlar;

b) Ortaokulda ardi ardına öğrenim görmedikleri halde durumları 48-51 inci maddelere uygun olanlar.

Madde 46 — Kaldırılmıştır.

Madde 47 — Kaldırılmıştır.

Madde 48 — Devlet ortaokul imtihanına okul dışından girmek isteyenler her yıl imtihan döneminden en geç üç gün önce bir dilekçe ile imtihana girecekleri okul idaresine başvururlar. Dilekçeye su belgelerin ilhistrilmesi gerektir:

a) Kimlik cüzdanı veya onanmış örneği;

b) Öğrenim belgeleri ve adayın okula devam etmediği yıllarda nerelerde bulunduğu ve hangi işlerle uğraştığını gösterir belge;

c) Yeni çıkartılmış bir fotoğraftan 4 tane.

Madde 49 — Devlet ortaokul imtihanına okul dışından girmek isteyenlerin yazılarının 16 dan küçük olmaması gerektir.

Madde 50 — Devlet ortaokul imtihanına girmek isteyenlerden bir süre orta okula devam etmiş olanlar, sınıf arkadaşları ortaokulu bitirdikten bir yıl sonra devlet ortaokul imtihanına alınır.

Madde 51 — Okul dışından Devlet ortaokul imtihanına girmek için başvuranların belgeleri, okul müdürlüklerinde inceleterek, namzetlerin dilekeleri bu yönetmelik hükümlerine uygun görülürse imtihana alınır.

Birden fazla okulu bulunan yerlerde okul dışı imtihanların hangi okul veya okullarda yapılacağı maarif müdürlüklerince tesbit edilir.

Okul dışından Devlet Orta Okul imtihanına girenler, basadıkları derslerin imtihanlarını tekrarlamadan yalnız basarmadıkları derslerin (sorumlu ders dahil)

imtihanlarına tahditsiz olarak devam ederler.

Okul dışından Devlet ortaokul imtihanlarına girenlerin basarmış sayılabilmeleri için her dersin imtihanında en az beş numara almaları lâzımdır.

Madde 52 — Kaldırılmıştır.

Madde 53 — Devlet ortaokul imtihanları iki dersten yazılı öbürlerinden sözlü olarak son sınıf derslerinden ve bahislerinden yapılır.

Madde 54 — Devlet ortaokul imtihanı ortaokulların üçüncü sınıflarında derslerin kesiminden sonra yapılır. Yazılı ve sözlü imtihanların günleri okullarca tesbit edilir.

Madde 55 — Yazılı imtihanların birisi Türkçe, ikincisi matematiktir. Yazılı imtihan soruları son sınıf müfredatının talep ettiği seviyeye göre okullarca hazırlanır.

Madde 56 — Kaldırılmıştır.

Madde 57 — Kaldırılmıştır.

Madde 58 — Devlet ortaokul veya buna bağlı engel imtihanlarında bir dersten basarmış sayılmak için öğrencinin iki kanaat notu ortalaması ile imtihan notu ortalaması en az beş tutmak lâzım geldiği gibi imtihanında en az beş alması gerekir. Ancak imtihanında yedi ve daha yukarı not almış olanların iki kanaat notu ortalaması ile imtihan notunun ortalaması beş tutmadığı takdirde bu ortalamaya beş iblağ edilir.

Bir dersten sorumlu olarak ortaokul son sınıfına devam eden öğrencilerin sorumlu bulundukları dersler 40. maddedeki esaslar dahilinde tasfiye edilir.

Haziran döneminde başarı gösteremiyen öğrenciler basarmadıkları derslerden eylül döneminde imtihana alınır. Eylül döneminde veya engel imtihanında biri Türkçe ise üç, değilse dört dersten (sorumlu ders dahil) basarmamış olanlar sınıfta bırakılırlar. Biri Türkçe ise iki, değilse üç dersten (sorumlu ders dahil) basarmamış olanlar basarmadıkları imtihanlara müteakip yılların dönemlerinde tahditsiz olarak devam ederler ve kanaat notları ortalamasına tabi tutulmazlar. Bu gibiler imtihanlarda en az beş numara aldıkları takdirde o dersin imtihanını basarmış sayılırlar.

Birinci yıl sonunda sınıfta kalanlar bir yıl daha okuduktan sonra yeniden Devlet Orta Okul imtihanlarına girmeye başlarlar. Yaz ve güz döneminde kaç dersten olursa olsun basarmayanlar müteakip yılların imtihan dönemlerinde basadıkları derslerin imtihanını tekrarlamadan yalnız basarmadıkları derslerin (sorumlu ders dahil) imtihanlarına tahditsiz olarak girerler ve artık kanaat notu ortalamasına tabi tutulmazlar. Bu gibiler imtihanlarda en az beş numara aldıkları takdirde o dersin imtihanını basarmış sayılırlar. Bu durumdaki öğrencilerin sorumlu oldukları dersler 40. maddedeki esaslar dahilinde tasfiye edilir.

İmtihana girdikleri yılın veya ertesi yılın güz dönemi ile buna bağlı engel imtihanlarında yalnız bir dersten (sorumlu ders hariç) başarı sağlayamamış olanların doğrudan doğruya girilebilen yukarı dereceli okulun birinci sınıfına devamlarına müsaade edilir. Bu gibilerden devam ettikleri yu-

karı dereceli okulunun ilk sınıfında, kanaat notlarıyla bütünleme ve engel imtihanları neticelerine göre bütün derslerden başarılı sayılanlarla yalnız bir dersten başarı sağlanamamış olanların sonraki sınıfa devam edebilmeleri için o yılın sonunda ortaokul diplomasını almış olmaları şarttır. Ortaokul diplomasını müteakip dönemleri okulun ilk sınıfına devam ettikleri senenin sonunda değil de müteakip yıllarda almaya muvaffak olanların yukarı dereceli okulda tahsillerin devam edebilmeleri için umumi kayıt ve kabul şartlarını taşımaları lazımdır.

Dördüncü imtihan döneminde başarı sağlanamamış olanlar başaramadıkları derslerin imtihanına müteakip dönemlerde devam edebilirler. Bu gibilerin orta okul diploması almaya hak kazandıkları tarihte üst dereceli bir okulun birinci sınıfına devam edebilmeleri için umumi kayıt ve kabul şartlarını taşımaları lazımdır.

Dördüncü imtihan dönemi ile buna bağlı engel imtihanlarında yalnız sorumlu oldukları dersten başarayanlar da (üst dereceli okulun birinci sınıfına devamla ilgili olmamak üzere) bu dersin imtihanına müteakip dönemlerde devam edebilirler. Bu gibilerin ortaokul diplomasını aldıkları tarihte üst dereceli okulun birinci sınıfına devam edebilmeleri için umumi kayıt ve kabul şartlarını taşımaları lazımdır.

Öğrenci olarak ilk dört dönem imtihan haklarını kullandıkları halde başarısızlıklarını bir derse indirilememiş olanlarla başarısızlıklarını bir derse indirdikleri halde yukarı dereceli bir okula devam etmemiş olanların askerlikten tecil ve saire gibi öğrencilik hakları sona erer.

Birinci ders yılı sonunda Devlet ortaokul imtihanında ertesi yılın dönemlerine kalan öğrenciler isterlerse okul idaresine bir dilekçe ile başvurarak imtihan hakkında vazgeçtiklerini bildirmek suretiyle üçüncü sınıfa bir yıl daha devam edilebilirler.

İmtihan hakkından vazgeçmek istemeyenler kaldıkları derslerden üçüncü sınıfa devam edebilirler. Bunların diğer öğrencilerinden ayrılabilecek olan devam ve öğrenimden faydalanma şartları sınıf öğretmenler kuruluna tesbit edilir. Şartlara riayet etmeyenlerin devamına okul idaresince son verilir.

Devlet ortaokul imtihanlarında bir dersten başarı gösteremiyerek bir yukarı sınıfa devam edenlerle Devlet lise imtihanlarında bir dersten muvaffak olamayanlar bu dersler ancak yaz ve güz dönemleri imtihanları ile buna bağlı engel imtihanlarına girebilirler.

Madde 59 — Okul dışından Devlet ortaokul imtihanlarına girenlerin imtihanları ortaokulun birinci, ikinci ve üçüncü sınıflarında okutulan derslerden ve bahislerden yapılır. İmtihan sonunda her ders için birer not verilir.

Okul dışından Devlet ortaokul imtihanına girenler, evvelce öğrenci iken terfi etmiş oldukları sınıfların derslerinden imtihan edilmezler. Ortaokulların birinci veya ikinci sınıflarında bir dersten başarı gösteremiyerek okuldan ayrılmış olan öğrenciler okul dışından girecekleri imtihan-

da ayrıldıkları sınıfın bu tek derisiyle sonraki sınıfların bütün derslerinden imtihan edilebilir.

Madde 60 — İmtihanlarda notlar, kanaat notları dikkate alınmayarak verilir.

Madde 61 — Yazılı imtihan sorularının cevaplarını yazmak üzere öğrencilere üç saat vakit verilir. Bir öğrencinin sözlü imtihanı 20 dakikadan fazla sürmez. Ancak 20 dakika geçtiği halde öğrenci henüz cevabını bitirmemiş ise bitinceye kadar beklenir.

Madde 62 — Bir ders yılı içinde iki imtihan dönemi vardır. Bunlardan biri ders yılı sonunda (Yaz dönemi), diğeri ertesi ders yılı başında (Güz dönemi) dir.

Bu dönemlerde en az bir dersin imtihanına girmiş olanlarla mazeretsiz olarak imtihana girmemiş olanlar dönemi kullanmış sayılırlar.

Bir mazeret yüzünden imtihanlara başlayamayanlar mazeretlerinin bittiği tarihten sonra gelen ilk dönemde başlayabilirler.

Bir mazeret yüzünden yaz ve güz dönemlerinde veya yalnız güz döneminde bir kısım derslerin imtihanlarına girmeyenler 43. madde hükümlerine göre engel imtihanına alınır. Bu durum müteakip yaz ve güz dönemlerinde vaki olursa yine aynı tarzda hareket edilir.

Engel imtihanları usulüne göre teşkil edilecek imtihan komisyonları tarafından yapılır.

Madde 63 — Devlet ortaokul imtihanında işbu yönetmelikte belli edilen şartlara göre başarı gösterenlere Devlet ortaokul imtihanı diploması verilir. Bu diplomanın sahibi, diğer kabul şartlarına da uygun durumda ise, liselere ve ortaokul üstündeki meslek okullarına girme hakkı ile kanunlarda gösterilen diğer hakları kazanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM Devlet Lise İmtihanı

Madde 64 — Devlet lise imtihanına şu şartları taşıyanlar girebilirler:

a) Resmî veya özel Türk liselerinin son sınıflarında bulunandıktan devam durumları yolunda olanlar;

b) Liselerde ardi ardına öğrenim görmedikleri halde durumları 65-68 inci maddelere uygun olanlar.

Madde 65 — Devlet lise imtihanına okul dışından girmek isteyenler, imtihanlardan en geç üç gün önce bir dilekçe ile okul idarelerine başvururlar. Aday, dilekçesinde lisenin fen veya edebiyat kollarından hangisinin imtihanına girmek istediğini bildirir.

Dilekçeye şu belgelerin ilâştirilmesi gerekir:

a) Kimlik cüzdanı veya onanmış örneği;

b) Öğrenim belgeleri ve okula devam etmediği yıllarda nerelerde bulunduğunu ve hangi işlerle uğraştığını gösterir belge;

c) Yeni çıkartılmış bir fotoğraftan dört tane.

Madde 66 — Devlet lise imtihanına dışarıdan girmek isteyenlerin yaşlarının 19 dan küçük olmaması gerekir.

Madde 67 — Devlet lise imtihanına okul dışından girmek isteyenlerden bir süre liseye devam etmiş olanlar, sınıf arkadaşları liseyi bitirdikten ancak bir yıl sonra Devlet lise imtihanına alınır.

Madde 68 — Okul dışından Devlet lise imtihanına girmek için başvuranların belgeleri okul müdürlüklerince incelenerek namzetlerin dilekçeleri bu yönetmelik hükümlerine uygun görülürse imtihana alınır.

Birden fazla lisesi bulunan yerlerde okul dışı imtihanların hangi lise veya liselerde yapılacağı Maarif Müdürlüklerince tesbit edilir.

Okul dışından Devlet lise imtihanına girenlerin başarıları sayılabilmeleri için her dersin imtihanında en az beş numara almaları lazımdır.

Madde 69 — Bir yıl içinde yalnız iki imtihan dönemi vardır. Bunlardan biri ders yılı sonunda (Yaz dönemi), diğeri ertesi ders yılı başında (Güz dönemi) dir. Devlet Lise İmtihanlarının engeli yoktur. Ancak dördüncü imtihan döneminde hastalıkları sebebiyle imtihanı sözlü olarak yapılan bir kısım derslerin imtihanına girememiş olanlar 43. madde hükümleri dahilinde engel imtihanına alınır.

Madde 70 — Devlet Lise imtihanı derslerin kesiminden sonra Maarif Vekâletinin belli edeceği tarihlerde ve yerlerde yapılır.

Madde 71 — Devlet lise imtihanı bir kısım derslerden yazılı, bir kısım derslerden sözlü olarak lise son sınıfta okutulan ders ve bahislerden yapılır. Türkçe, Kompozisyon, Yabancı dil, Resim, Müzik, Beden Eğitimi derslerinin imtihanları bu derslerin gereğine göre ıera olunur. 59. madde hükümleri dışarıdan Devlet Lise imtihanına girenler hakkında da uygulanır.

Madde 72 — Bir öğrencinin sözlü imtihanı 30 dakikadan fazla sürmez. Ancak 30 dakika geçtiği halde öğrenci henüz cevabını bitirmemiş ise bitinceye kadar beklenir.

Madde 73 — Devlet Lise imtihanlarında öğrencinin, bir dersten başarılı sayılabilmesi için iki kanaat notu ortalaması ile imtihan notunun ortalaması en az beş tutmak lazımgeldiği gibi, imtihanlarda da en az beş numara alması şarttır. Ancak imtihanlarda yedi ve daha yukarı not almış olanların, iki kanaat notu ortalaması ile imtihan notu ortalaması beş tutmadığı takdirde bu ortalama beşe iblağ edilir.

Yaz döneminde başarı gösteremiyen öğrenciler başaramadıkları derslerden güz döneminde imtihana alınır. Güz döneminde de başarı sağlayamayanlar başaramadıkları derslerin imtihanına (sorumlu ders dahil) müteakip dönemlerde tahditsiz olarak devam ederler ve kanaat notları ortalamasına tâbi tutulmazlar. Bu gibiler imtihanlarda en az beş numara aldıkları takdirde o dersin imtihanını başarıyla sayılırlar. Ancak ilk dört dönem imtihan haklarını kullandıkları halde bir veya bir kısım derslerden başarı gösterememiş olanların, askerlikten tecil ve saire gibi öğrencilik hakları devam etmez.

Bir dersten sorumlu olarak lise son sınıfa devam eden öğrencilerin sorumlu bulundukları dersler 40. maddedeki esaslar dahilinde tasfiye edilir.

Madde 74 — Kaldırılmıştır.
Madde 75 — Kaldırılmıştır.
Madde 76 — Kaldırılmıştır.
Madde 77 — Öğrenciler Devlet lise imtihanlarından bir hafta önce bir dilekçe ile okul idaresine başvurarak seçime tâbi derslerden hangisini seçtiklerini bildirmeye mecburdurlar. Seçilen ders seçime tâbi diğer dersle değiştirilemez.

Madde 78 — Kaldırılmıştır.
Madde 79 — Kaldırılmıştır.

Madde 80 — Devlet lise imtihanı yazılı bölümüne dahil derslerin soruları Vekâletçe gönderilir. Ancak bu derslerin tamamının veya bir kısmının sorularının okullarca tertiplenmesi hususu da Vekâletçe karar altına alınabilir.

Madde 81 — Devlet lise imtihanı:
I — Edebiyat kolundan girecekler:
a) Türkçe kompozisyon,
b) Türk dili ve Edebiyatından,
c) Felsefe veya tarihten,
II — Fen kolundan girecekler:
a) Türkçe kompozisyon,
b) Matematikten (Astronomi hariç),
c) Fizik veya tabiat bilgisinden,

Yazılı imtihan geçirmiş mecburdurlar. Öğrenciler, yazılı imtihanlarda I. ve II. bölümlerin c fıkralarında gösterilen derslerden birini seçerler. Seçmedikleri ikinci dersin sözlü imtihanına girerler. Yazılı imtihanlara girmiş olanlar bu derslerin ayrıca sözlü imtihanına girmezler.

Madde 82 — Yazılı imtihan soruları son sınıf müfredatının talep ettiği seviyeye göre hazırlanır.

Soruların karşılıklarını yazmak üzere namzetlere 4 saat vakit verilir.

Yazılı imtihanı giren bütün namzetlerin verdikleri cevaplar incelenirken bunların edindikleri temel bilgi, kavrayış kabiliyetleri, bir mesele veya konuyu ifade edebilen anlayışları gözönünde tutulur.

Madde 83 — İmtihan kâğıtları, komisyonca seçilen iki üye tarafından 82 inci maddenin son paragrafındaki esaslara göre birbirinden ayrı ve habersiz olmak üzere incelenerek birer not verilir. Bu notlar komisyonca ayrı ayrı sunulur. Komisyon isterse bu notların ortalamasını ahr, lüzum görürse o kâğıdı birlikte inceliyerek kesin bir not verir. Komisyon kararı ile kesinleşen notlar değiştirilemez.

Devlet lise imtihanlarından sonra okul müdürleri imtihanlara kaç öğrencinin girdiğini, bunlardan kaçının başarılı olduğunu kaydedtikten sonra namzetlerin genel seviyesini, müsterek meziyet ve kusurlarını bir raporla Vekâlete bildirirler.

Madde 84 — Kaldırılmıştır.
Madde 85 — Kaldırılmıştır.
Madde 86 — Kaldırılmıştır.

Madde 87 — Devlet lise imtihanlarını işbu yönetmelikteki şartlara göre başarılmış olanlara, Devlet lise diploması verilir. Bu diploma sahibi Üniversite ve Yüksek okullara girmek hakkını ve kanunların kendisine sağladığı yetkileri kazanır.

Madde 88 — Her türlü diploma ve öğrenim belgelerine 18 inci madde hükümlerine göre sahibinin başarı derecesi yazılacaktır.

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar s: 267 ÖZET:
Karar t: 16-11-1957 Talim sicillerinin her ders yılı Temmuz ayı içerisinde Vekâlete gönderilmesi h.

8 Mart 1952 tarih ve (38) sayılı karar gereğince 1951-1952 ders yılındanberi Mayıs ayı içinde Vekâletimizde bulundurulmakta olan "Kız Teknik Öğretim Okulları" Talim Sicillerinin, Dairesinin teklifi üzerine, bu ayda ders yılı faaliyeti sona ermediğinden ve okullar mütakâsif bir faaliyet içinde bulunduklarından, Temmuz ayı içinde Vekâletimizde bulundurulması hususunun Vekâlet Yüksek Makamına arzı kararlaştırıldı.

Uygundur.
26-11-1957
Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar s: 268 ÖZET:
Karar t: 26-11-1957 Talim sicillerinin her ders yılı Temmuz ayı içerisinde Vekâlete gönderilmesi h.

11 Nisan 1952 tarih ve (42) sayılı karar gereğince 1951-1952 ders yılındanberi Mayıs ayı içinde Vekâletimizde bulundurulmakta olan "Erkek Orta Sanat, Orta Yapı Okullarıyla Erkek Sanat ve Yapı Enstitüleri" Talim Sicillerinin, Dairesinin teklifi üzerine, bu ayda ders yılı faaliyeti sona ermediğinden ve okullar mütakâsif bir faaliyet içinde bulunduklarından, Temmuz ayı içinde Vekâletimizde bulundurulması hususunun Vekâlet Yüksek Makamına arzı kararlaştırıldı.

Uygundur.
26-11-1957
Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar s: 270 ÖZET:
Karar t: 28-11-1957 Lise ve Ortaokullar Yönetmeliğinin 69, 80, 82. maddelerinin değiştirilmesi h.

Lise ve ortaokullarda ders yılının iki kanaat notu devresine bölünmesi dolayısıyla "Lise ve Ortaokullar Yönetmeliği" nin 69, 80. ve 82. maddelerinin ekli şekilde tadili uygun görülerek keyfiyet Vekâlet Yüksek Makamının tasviplerine arzı kararlaştırıldı.

Uygundur.
28-11-1957
Maarif Vekili
Celâl Yardımcı

Madde 69 — Öğretmenlere imtihanların devamı müddetince ve ders yılı içinde kendi hastalıklarından başka sebeple izin verilebilmesi ancak pek önemli sebeplerle mümkündür. Bir yıl içinde üç defadan fazla olmamak şartıyla bir güne kadar

olan mazeretlerin kabulü müdüre aittir. Daha fazla mezuhiyetler için kanunların umumî hükümleri içinde muamele yapılır. Yaz ve dinlenme tatili dışında öğretmenlerin vazife mahallinden ayrılmaları için izin almaları lazımdır.

Madde 80 — Öğretime her yıl eylülün son pazartesi günü başlanır, mayısın 31. günü akşamı nihayet verilir. Sınıf öğretmenler kurulu toplantıları, yaz dönemi Devlet Ortaokul, Devlet Lise imtihanları ders kesimiyle haziranın sonu arasında, güz, dönemi imtihanları da ağustosun son pazartesi ile derslere başlama günü arasında yapılır. Yeni öğrenciler güz dönemi imtihanlarının başladığı tarih ile derslere başlama tarihinden 15 gün sonraya kadar kaydedilir. Öğretime başlama; son verme tarihleri ile imtihan tarihlerinde ve yeni öğrenci kaydı için tesbit edilen sürede, olağanüstü sebeplerle, değişiklik yapılmasına zaruret hâsıl olursa keyfiyet önceden tebliğ olunur.

Madde 82 — Yaz tatili dışında okulların tatil zamanları şunlardır:

a) Haftanın resmî tatil günleri,
b) Cumhuriyet Bayramı: 28 Ekim öğleden sonra başlamak üzere 29, 30 Ekim günleri,
c) Yılbaşı tatili: 31 Aralık öğleden sonra ve 1 Ocak günleri,
d) Dinlenme tatili: 1 Şubat başlamak üzere 15 gün,
e) Ulusal Egemenlik Bayramı: 22 Nisan öğleden sonra, 23 ve 24 Nisan günleri,
f) Bahar Bayramı: 1 Mayıs günü.

g) Gençlik Bayramı: 19 ve 20 Mayıs
h) Zafer Bayramı: 30 Ağustos günü,
i) Şeker Bayramı: 3 gün,
j) Kurban Bayramı: 4 gün.

k) Her mahallin kurtuluş günü (okul müdürleri bu güne imtihan koymaz. Yalnız Vekâletçe sorulan gönderilen derslerin imtihanları bugün yapılır.

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar s: 405.1-268 ÖZET:
Karar t: 28-8-1957 Tekirdağ Lisesi'nin "Namık Kemal Lisesi" adıyla adlandırılması h.

Orta Öğretim Umum Müdürlüğünün 13-8-1957 tarihli ve 230.62-4957 sayılı teklif yazısı ve ekleri incelendi, işin gereği düşünüldü:

Tekirdağ Lisesi'nin "Namık Kemal Lisesi" adıyla adlandırılması uygun olacağına ve işbu kararımız kopyalarının Orta Öğretim Umum Müdürlüğüne görülerek gereken tescil muamelesi yapılmak üzere Zatişleri Müdürlüğüne tevdiine karar verildi.

İş, Vekâlet yüksek makamının tasdiklerine sunulur.

Uygundur.
28-8-1957
Maarif Vekili
Tevfik İleri

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar s: 257 ÖZET:
Karar t: 16-11-1957 Altı sınıflı Öğretmen Okulunun üçüncü sınıfını İmam - Hatip Okulunun dördüncü sınıfını bitirmiş olanlar h.

Altı sınıflı öğretmen okulunun üçüncü sınıfını bitirerek hastalık sebebiyle ayrılmış olanlarla, İmam-Hatip Okullarının dört sınıflık birinci devresini bitirmiş olanların, ortaokul mezunu olan sanat ve meslek okullarına kabul edilmeleri uygun görülerek keyfiyetin Vekâlet Yüksek Makamının tasviplerine arzı kararlaştır.

Uygundur.
16-11-1957
Maarif Vekili
Tevfik İleri

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar s: 258 ÖZET:
Karar t: 16-11-1957 Talim sicillerinin her ders yılı Temmuz ayı içerisinde Vekâlete gönderilmesi h.

684 sayılı Tebliğler Dergisinde neşredilen 29 sayılı kararımız gereğince 1951 - 1952 ders yılından beri Mayıs ayı içinde Vekâletimizde bulundurulmakta olan Talim Sicillerinin, bu aydan ders yılı faaliyeti sona ermediğinden ve okullar mütekâsif bir faaliyet içinde bulunduklarından, 1954 baskılı lise ve ortaokullar yönetmeliğinin 150. maddesinin H fıkrası gereğince Temmuz ayı içinde Vekâletimizde bulundurulması hususunun Vekâlet Yüksek Makamının tasvibine arzı kararlaştır.

Uygundur.
16-11-1957
Maarif Vekili
Tevfik İleri

GENELGELER:

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 20-11-1957
Sayı: 616-13835 "Sevimli Yaramaz" 4511 adlı eser h

Mefharet Ersin tarafından dilimize çevrilen, Amerikan Bord Neşriyat Dairesi vasıtasıyla yayımlanan Dikke Zwilmeyer'in "Sevimli Yaramaz" adlı eseri incelenmiş; İlkokullara tavsiye edilmesi uygun görülmüştür.

"Amerikan Bord Neşriyat Dairesi, Rıza Paşa Yokuşu No: 50 — İstanbul" adresinden 125 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu kitabın ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 20-11-1957
Sayı: 616-13837 "İlk Kadın Hekim" 4512 adlı eser h.

S. Huri tarafından dilimize çevrilen, Amerikan Bord Neşriyat Dairesi vasıtasıyla yayımlanan Rachel Beker'in "İlk Kadın Hekim" adlı eseri incelenmiş; Ortaokul ve Lise Öğrencilerine tavsiye edilmesi uygun görülmüştür.

"Maarif Vekâleti Yayınevlerinden" ve "Amerikan Bord Neşriyat Dairesi, Rıza Paşa Yokuşu No: 50 — İstanbul" adreslerinden 200 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu kitabın ilgililere duyurulmasını rica ederim.

O. F. Verimer
Maarif Vekili y.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 20-11-1957
Sayı: 616-13839 "Güzel ve Tesirli Konuşmak" 4513 adlı eser h.

Nejat Muallimoğlu tarafından yazılan, yayımlanan "Güzel ve Tesirli Konuşmak" adlı eser incelenmiş; Lise ve Öğretmen Okullarına tavsiye edilmesi uygun görülmüştür.

"Maarif Vekâleti Yayınevlerinden" ve Nejat Muallimoğlu, Şehremini Tatlıpınar Caddesi No: 50 — İstanbul adreslerinden 1250 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu kitabın ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 22-11-1957
Sayı: 616-13993 "Arap Alfabetini Niçin Bıraktık?" 4514 adlı eser h.

Doğan Kutay tarafından yazılan, yayımlanan "Arap Alfabetini Niçin Bıraktık?" adlı eser incelenmiş; Liselere ve Öğretmen Okullarına tavsiye edilmesi ile okul Kooperatiflerinde satılması uygun görülmüştür.

"Doğan Kutay, Lise Tarih Öğretmeni — Sivas" adresinden 100 karşılığında temin edilecek olan bu kitabın ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

ADI:

Anadolu Masalları
Horacio Quiroga
Peter Pan
Huck Finn'in Başından Geçenler
Pamuk Prenses

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 22-11-1957
Sayı: 13999 "Andersen Masalları" 4515 adlı eser h.

Arif Gelen'in dilimize çevirdiği Köy ve Eğitim Dergisinin Çocuk ve Gençlik Klâsikleri serisinde yayımlandığı "Andersen Masalları" adlı eser incelenmiş; İlk ve Orta okullara tavsiye edilmesi uygun görülmüştür.

"Köy ve Eğitim Yayınevi, Posta Kutusu No: 339 — Ankara" adresinden 100 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu kitabın ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 25-11-1957
Sayı: 616-14062 "Türkçe, Matematik, Tarih, Coğrafya, Yurttaşlık Bilgisi" 4516

Seyit Tunçyürek-Halide Gökçek-Medihâ Atal-Türkân Şener-Halim Erker-Fuat Çekin-Celâl Üsterci-Zahit Atay tarafından hazırlanan "Türkçe, Matematik, Coğrafya, Yurttaşlık Bilgisi, Tabiat Bilgisi" derslerine ait Ekim ayı testleri incelenmiş; yıllık ve ünite plânları test muhtevasına uyan İzmir Bölgesi İlkokullarının son sınıflarında, isteyen öğretmenlerin bu testleri tatbik edebileceği sonucuna varılmıştır.

"Posta Kutusu No: 545 — İzmir" adresinden 10 ar kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu testlerin ilgililere duyurulmasını rica ederim.

biat Bilgisi" derslerine ait Testler h.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 22-11-1957
Sayı: 616-13995 Varlık Yayınevinin Çocuk Klâsikleri serisinde yayımladığı eserler h. 4517

Varlık Yayınevinin Çocuk Klâsikleri serisinde yayımladığı aşağıda adları, yazarları ve çevirenleri yazılı eserler incelenmiş; İlk ve ortaokullara tavsiye edilmeleri uygun görülmüştür.

"Varlık Yayınevi, Ankara Caddesi No: 47/1 — İstanbul" adresinden 100 er kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu kitapların ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

YAZARI:

Tahsin Yücel
Horacio Quiroga
J. M. Barrie
Mark Twain
Grimm Kardeşler

ÇEVİREN:

İsa Öztürk
Önay Sözer
Nafize Müren
Tahsin Yücel

TALİM VE TERBİYE ÖZET:
DAİRESİ "Hayvanları Koruma"
Sayı: 070.2/3431-25 Kolları h. 4518

VALİLİĞİNE

28 Ocak 1957 tarihli ve 940 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan 4340 sayılı tamimle, okullarımızda kurulacak "Hay-

vanları Koruma" kollarının gayeleri ve işleme tarzları belirtilmiş bulunmaktadır. İlkokul yönetmeliğinde esasen yer almış bulunan bu kolun (madde 125/4), ortaokullarımızda liselerimizde de kurulması, 25 Ekim 1956 tarihli ve 201 sayılı Talim ve Terbiye Kurulu kararıyla kabul edilmiştir. (Madde 88, 1 fıkrası).

Hem insanlık terbiyesini, hem memleket ekonomisini yakından ilgilendiren bir

mevzu olarak ele alınmak suretiyle, söz konusu kolların her okulda —en istekli öğretmen başkanlığında— bir an önce faaliyete geçirilmesinin ve icabında "Hayvanları Koruma Derneği" (Adakale Sokakı, 20, Yenışehir — Ankara) ile temas edilmesi hususlarının ilgililere tebliğini saygılarımla rica ederim.

Maarif Vekili
Tevfik İleri

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 650/12238 4519

Aşağıda adları, cinsi, neşredildiği yer ve yazıldığı dilleri gösterilen matbuaların, yurda sokulması ve dağıtılması, 6 Eylül 1957 tarihli ve 4/9420 sayılı İcra Vekilleri Heyeti kararıyla yasak edilmiştir. Bilgi edinilmesini ve bu matbuaların ele-geçecek nüshalarının Vekilligimiz Yayım Müdürlüğüne gönderilmesini rica ederim.

Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

Sıra No.	Adı:	Yayınlandığı Yer:	Yıl:	Yazan:	Yayınlayan Müessesesinin Adı:	Nev'i:	Lisani:
1	La Vie Syndicale'in Mart 1957 nüshası	Paris				Dergi	Fransızca
2	Kaptan Mihalis (Hürriyet veya Ölüm)	Atina	195	Niko Kazancaki	Hamburg Flemings Verlag Matbaası	Kitap 1/6.000.000 Mikyaslı harita	Yunanca
3	Deutsche Levents - Lins - Hamburg (Alman Şark Hattı) (*)					Gazete	Arapça
4	El Eyyam	Şam					
5	Le Loup et le léopard İsn-Teoud= Kurs ve Pars İsh-Soud	Paris		Manoist Méchin	İsp. Ghantenay Matbaası	Kitap Serisi Cüz: 13	Fransızca Arapça
6	Esrarülâlem					Gazete	
7	Noustra Palabra	Buenos Aires					
8	Hazreti İsa Tekrar Çarşıya Geriliyor - O Hriston Kısanaştavraneta			Niko Kazancaki		Kitap	Yunanca

(*) Bu haritanın tashihsiz nüshalarının Türkiye'ye sokulması ve dağıtılması menedilmiştir.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 650.12113 4520

Aşağıda adları, cinsi, neşredildiği yer ve yazıldığı dilleri gösterilen matbuaların, yurda sokulması ve dağıtılması, 22 Mayıs 1957 tarihli ve 4/9047 sayılı İcra Vekilleri Heyeti kararıyla yasak edilmiştir. Bilgi edinilmesini ve bu matbuaların ele-geçecek nüshalarının Vekilligimiz Yayım Müdürlüğüne gönderilmesini rica ederim.

Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

Matbuanın cinsi:	Cinsi:	Neşredildiği yer:	Müellifi:	Neşreden Müessese:	Lisani:
1 — (İttihadülcumhuriyatil İştirakiyatıso-viyetiet = Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği	Mecmua			Sovyet "Anturist" Anonim Şirketi	Arapça
2 — (Savtularab) 16/Ocak/1957 tarihli ve 810 sayılı nüshası	Gazete	Şam			Arapça
3 — (Syndicats Yougoslavas)	Broşür	Belgrad		Pan-Elenizm Ebeveynler Birliği	Fransızca Yunanca
4 — (Hristiyan Terbiyesi) 1957 yılına ait	Takvim	Atina			
5 — (Bereda)	Gazete	Şam			Arapça
6 — (Kefag El İkrad Samedik Kürdistanikürtlerin Mücadelesi)	Kitap		Samed Elkürdistani		Arapça
7 — (Atlantis) Ocak/1957/ ayı nüshaları	Gazete	New-York			Arapça
8 — (Elfevha)	Gazete	Halep			Arapça
9 — (Elcumhur)	Gazete	Şam			Rumca

YAYIM
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 616-12004
4521

ÖZET:
"Oymak" adlı gazetesinin 86-90 ıncı sayıları h.

Nâzım Emsun tarafından yayımlanan "Oymak" adlı gazetesinin 86-90 ıncı sayıları incelenmiş; İzci ve Yavrukurt Oymaklarına tavsiye edilebileceği sonucuna varılmıştır.

"Nâzım Emsun, Posta Kutusu No: 477 — İzmir" adresinden 10 ar kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu gazetelerin ilgililere duyurulmasını rica ederim.
Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

YAYIM
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 650.12237
4522

ÖZET:
Dağıtılması ve yurda sokulması yasak edilen matbualar h.

New-York'ta neşredilen "The Dark Angel" ve "Byzantium" isimli İngilizce kitaplarla Tel-Aviv'de neşredilen "Les Six Jour Dela Campagne Du Sinai" adlı kitabın ve Kahire'de neşredilen "Rose El Youssef-Rozel Yusuf" adlı mecmuanın, yurda sokulması ve dağıtılması 6 Eylül 1957 tarihli ve 4/9398 sayılı İcra Vekilleri Heyeti Kararıyla yasak edilmiştir.

Bilgi edinilmesini ve bu matbuaların ele geçecek nüshalarının Vekilligimiz Yayım Müdürlüğüne gönderilmesini önemle rica ederim.

Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

YAYIM
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 650.12117
4523

ÖZET:
Dağıtılması ve yurda sokulması yasak edilen matbualar h.

(Russky Putk) isimli dergi ile V. Fontainer tarafından yazılmış (Voyage en Orient-Doğuda Yapılan Seyahatler) isimli Fransızca kitabın, yurda sokulması ve dağıtılması, 4 Temmuz 1957 tarihli ve 4/9209 sayılı İcra Vekilleri Heyeti kararıyla yasak edilmiştir.

Bilgi edinilmesini ve bu matbuaların ele geçecek nüshalarının Vekilligimiz Yayım Müdürlüğüne gönderilmesini önemle rica ederim.

Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

SİBİRYADAN
I
xx

Maarif Vekâletince yayımlanmakta olan bilim eserleri serisinden, Rus bilim eserleri serisinin 3 üncü kitabı olarak W. Rodloff'un "Sibiryadan" adlı eseri çıkmıştır. Dr. Ahmet Temir tarafından dilimize çevrilen bu eserin birinci cildinin birinci bölümü 340, bu sefer çıkan birinci cildin ikinci bölümü 500 kuruş fiatla satılmaktadır.

★
MESLEKİ VE TEKNİK ÖĞRETİM
50

Maarif Vekâletince yayımlanmakta olan bu güzel derginin 50 ıncı sayısı da çok zengin yazılarla çıkmıştır. Ev kadınlarını, genç kızları, teknisyenleri, öğretmenleri yakından ilgilendirmektedir. Fiyatı 150 kuruştur.

İLÂNLAR:

MAARİF MÜDÜRLÜKLERİNE
VE

MAARİF MEMURLUKLARINA

1 — İlk Öğretim Gazetesinin 23 üncü cildinin abone kayıtlarına başlanmıştır. Bu cildin abone bedeli (6) liradır. Bir nüshasının fiyatı (50) kuruştur. Yarı cilde abone (4) liradır.

2 — Abone bedellerinin Maarif Memurlukları eliyle toplanıp mahallî banka vasıtasıyla: (*) (T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez Müdürlüğündeki (3803 No. lu câri hesaba) yollanması ve açık adresli abone listelerinin (Maarif Vekâleti Yayım Müdürlüğü Dergi Bürosu Şefliği, Posta Caddesi — Ankara) adresine gönderilmesi.

3 — Listelerde abonelerin adları, okul adresleri ve bilhassa posta teşkilâtı bulunup bulunmadığının bildirilmesi.

4 — Abone paralarının Ziraat Bankası bulunan yerlerde bu Banka vasıtasıyla, bulunmayan yerlerde ise posta ile dairemize yollanması.

5 — Bazı yerlerden yalnız paralar, bazı yerlerden ise sadece listeler yollanmakta; bu hal abonelerin dergilerini almamalarına ve dolayısıyla lüzumsuz yazışmalara sebebiyet verilmektedir. Abone kaydına yukarıda belirtilen hususlara dikkat buyurulması bilhassa rica olunur.

(*) T. C. Ziraat Bankası şubelerinden yollanacak paralardan yollama ücreti alınmaz.

MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR

T. C. MAARİF VEKÂLETİ TEBLİĞLER DERGİSİ

CİLT: 20

16 ARALIK 1957

SAYI: 986

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar s: 31
Karar t: 14-3-1957

ÖZET:

Çocuk Kütüphaneleri Yönetmeli-nin 6. maddesinde yapılan de-ğişiklik h.

Çocuk Kütüphaneleri Yönetmeliğinin 6. maddesinin, Kütüphaneler Müdürlüğünün 28 Şubat 1955 tarih ve 129 sayılı teklif yazısı üzerine, aşağıda yazılı olduğu gibi değiştirilmesi hususunun Vekâlet Yüksek Makamının tasvibine arzı kararlaştır.

Maade 6 — Umumî Kütüphanelerin bünyesi içinde tesis edilmiş bulunan "Çocuk Kütüphaneleri" Kütüphane idarelerine ve Kütüphaneler teşkilâtı dışında kurulan Çocuk Kütüphaneleri de derece derece mahallî Maarif idarelerine bağludur.

Çocuk Kütüphanelerinin her türlü faaliyetlerinin tanzimi Maarif Vekâleti Kütüphaneler Müdürlüğüne aittir.

Uygundur.
14-3-1957
Maarif Vekili
İmza

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar s: 230
Karar t: 14-10-1957

ÖZET:

Çocuk Kütüphaneleri Yönetmeli-ğinde yapılacak değişiklik h.

Çocuk Kütüphaneleri Yönetmeliğinin bazı maddelerinde (8. madde; 9. maddenin B bölümünün 4 fıkrası; aynı maddenin İare işleri bölümü) yapılan değişikliklerin ilişik şekle göre kabulü uygun görüldükçe keyfiyetin Vekâlet Yüksek Makamının tasvibine arzı kararlaştır.

Uygundur.
14-10-1957
Maarif Vekili y.
O. F. Verimer

8. Maddenin muaddel şekli:

8 — Çocuk Kütüphanelerinin açık bulundurulacağı zamanlar, tam veya çift öğrenim yapan okullar öğrencilerinin okul dışı saatlerine, yaz ve kış aylarının gündüz sürelerine ve muhitin iklim şartlarına göre ayarlanır. Çocuk Kütüphaneleri yaz aylarında da istifadeye açık bulundurulur. Ancak, resmi hafta tatilleriyle Millî ve Dinî Bayramlarda kapalı bulundurulur.

Öğretmen Kütüphanecilerinin yıllık mezuniyetleri, Temmuz veya Ağustos aylarına tesadüf ettirilir. Çocuk Kütüphanelerinin faal bulundurulacağı saatlerin tesbitinde:

a) Kütüphanenin kayıt, tanzim, tertip ve tasnifi gibi işlerinin görüleceği zaman ve bu işlerin Kütüphanenin müsbet çalışmaları bakımından taşıdığı önem.

b) Kütüphanede uygulanacak okuma ve muhtelif eğitim faaliyetlerinin, günlük ve haftalık zamanları,

c) Kütüphanenin aydınlatılma ve ısıtılma imkânları dikkate alınarak, yaz ve kış aylarına ait günlük ve haftalık çalışma programları hazırlanır. Çalışma programının bu esaslara göre tesbitinde, Kütüphane-Aile veya Okul-Aile birliklerinin fikir ve mütalâaları alınır.

9 uncu maddenin B bölümüne ait 4 fıkrasının muaddel şekli: Ç — Çocuk kütüphaneleri, bağli bulundukları idare mercilerinin dışında, İlköğretim Müfettişleri tarafından da teftiş edilir. Tef-tiş neticeleri bir raporla Maarif Müdürlüğüne bildirilir. Kütüp-haneler, Vekâlet Çocuk Kütüphaneleri Müfettişi ile Vekâlet Müfet-tişleri tarafından da ayrıca teftişe tâbi tutulur.

İlköğretim Müfettişleri senelik teftiş programlarına Çocuk Kü-tüphanelerini de katar.

Maarif Müdürleri, her ders yılının sonunda Vilâyet içindeki Ço-cuk kütüphanelerinin umumi durumları hakkında Maarif Vekâleti-

ne bir rapor verirler.

9 uncu Maddenin Ç İare işleri bölümü muaddel şekli:

Ç. İARE İŞLERİ:

a) Çocuk Kütüphanelerinde, Çocuklarımızın geniş ölçüde isti-fadelerini sağlamak üzere, birer "İare Servisi" kurulur. Bu ser-visten kütüphanenin açık bulunduğu saatlerde, kütüphane dışında okumak üzere çocuklara kitap İare olunur.

Ancak:

Her türlü ansiklopediler, sözlükler ve müracaat kitapları, Piyasada mevcudu tükenmiş kitaplar, Kütüphanede okunmak üzere sık sık aranan kitaplar, Fiatı, cilt masrafı da dahil, 5 lirayı geçen kitaplar, Cildi bozuk ve tamire muhtaç kitaplar İare edilmez.

b) İareye konan kitaplar için, Çocuk Kütüphanesinin umumî kataloğundan başka, bir "İare kitapları fiş kataloğu veya kutusu" hazırlanarak istifadeye arz edilir. İareye konulan kitaplar ayrı bir etajere sistematik bir tarzda yerleştirilir.

c) 16 yaşına kadar her çocuk bu servise üye olmak şartıyla, yönetmelik hükümleri dahilinde İare servisinden istifade hakkını haizdir.

ç) İare servisinden istifade etmek isteyenler, 1 numaralı örne-ğine uygun taahhüt kartını doldurup velilerine imza ettirdikten sonra öğretmen kütüphaneciye verirler.

Öğretmen kütüphaneci, İare servisine girmek isteyenlerin, İca-bında hüviyetlerini tetkike selâhiyetlidir.

d) İare servisinden istifade edenler için, 2 numaralı örneğine uygun bir üye kayıt defteri tutulur. Bu defterin her sayfasına sıra numarası, çocuğun adı, soyadı, adresi, taahhüt kartının tarih ve numarası yazılır. Bu defterin her sayfası bağli bulunduğu idari makamın mührü ile mühürlenir.

e) İare servisine üye olan her çocuk için öğretmen kütüphaneci tarafından 3 numaralı örneğine uygun bir İstifade kartı tanzim olunarak okuyucuya verilir. Kartın yazısız dış tarafı kütüphane mührü ile mühürlenir.

f) İare servisine konan kitapların, alt kapakların iç tarafında, alt sol köşeye 4 numaralı örneğine göre, içine kitap numarası fişi-nin konabileceği bir kese yapıştırılır. Kitap, kütüphanede bulun-duğu müddetçe nuamara fişi kesenin içinde muhafaza edilir.

g) İare servisine konan kitap için 5 numaralı örneğine göre bir muhtıra tutulur. Bu muhtıra, kitabın üst kabının iç tarafına ya-pıştırılır. Bu muhtıraya, kitabın her İare edilişinde, kütüphaneye geri getirileceği tarihler öğretmen kütüphaneci tarafından sırasıyla yazılır ve tarih damgası basılır.

h) İare servisinden kitap alacak çocuk, İstifade kartını öğret-men kütüphaneciye verir. Öğretmen kütüphaneci, istenilen kitabın alt kapağının iç tarafına, alt sol köşeye yapışık keseden numara fişini çıkarır. Numara fişini İstifade kartının içine kor; kartı, içine kayduğu numara fişi ile birlikte ait olduğu kutuya kitabın İade edileceği tarih sırasına göre yerleştirir, muhtıraya kitabın İade edileceği tarihi yazar ve kitabı okuyucuya verir.

i) Okuyucu, kitabı, süresi içinde kütüphaneye geri getirince, öğretmen kütüphaneci, kutunun içine konmuş olan İstifade kartı ile numara fişini kutudan çıkarır, İstifade kartını okuyucuya verir. Numara fişini de kitaptaki kesesine koyarak kitabı yerine kaldırır.

j) Bir çocuğa her defasında ancak bir kitap İare edilebilir. Bir kitabın İare süresi 7 gündür. İare süresini sebsiz ve mazaretsiz olarak geçiren çocuğa ilk defasında 10 gün, ikinci defasında 15 gün kitap verilmez. Keyfiyet her defasında velisine ve ayrıca okul İda-resine bildirilir. İare süresini sebsiz ve mazaretsiz olarak İki de-fa geçirmiş olan okuyucuya, kitap İare edilip edilmemesi, öğret-men kütüphanecinin takdirine bırakılmıştır.

k) Muteakip İstifadeye mâni olacak derecede hasara uğratılan veya kaybedilen kitabın bedeli, okuyucu velisinden alınır, kitap ciltli İse ödeme bedeline cilt parası da eklenir. Ödetilen kitabın bedeli ile, mevcudu varsa aynı kitap, yoksa başka bir çocuk kitabı satın alınır.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

(Bu dergi 12-12-1957 tarihinde basılmıştır.)

Ankara — Maarif Basımevi